

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirde-
tésnél 7 kr. Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmmentlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédikamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A vidéki színészet állapota.

Magyarországon a vidéki színészet állapota napról-napra szomorubbá válik. — Leszámítva azt az egy pár nagyobb vidéki várost, a mely lakosságánál, intézményeinél fogva nagyobb intelligenciával rendelkezik, vagy állandó színházat bír — minők pl. Kassa, Debreczen, Szeged, Nagyvárad, Kolozsvár, Székesfehérvár — a többi városokban bizony a színigazgató örvendhet, ha 1—2 hónapot nagyobb deficit nélkül kihuz s tovább vándorolhat a nélkül, hogy dekorációit, könyv- és ruhatárát a hitelezők le nem foglalják.

A színigazgatók egyre buknak s örülnek, ha szerződhetnek valahová rendes tagnak, vagy szakítva pályájokkal, egy kis irnoki, rendőri állást nyernek ismerőseik, protektoraiuk után.

A fővárosi hírlapok minden évben föltárják a szomorú képet a virágvasárnap táján Pesten összesereglett, szerződést kereső-, s szerződés-, kenyér nélkül maradt színészek csoportjáról.

Vidéki városokban, falvakban nem ritka ma napság a kolduló, kiéhezett, elzüllött vándor színész, ki eltűri a legnagyobb megaláztatást, hogy néhány krajcárhoz, egy-egy ruhadarabhoz hozzá juthasson.

A vidéki színészek sorsa szomorubbá válik, a színészet alá hanyatlik s azzal együtt tűnnek a nemesebb intenciók, melyeket a színészetnek fővárosban, úgy mint vidéken — nem csupán a művészi izlés fejlesztése, de a közérkölesök, a hazafias szellem ébrentartása érdekében szolgálnia kell.

A színészet helyébe lépnek az épen nem erkölcsfinomító zengerájások; meg a panorámák, cirkusok, szemfényvesztő komédiások.

Valaha a magyar színészet nagy és nemes szolgálatot végeztet a nemzeti nyelv, a hazafias érzelmei ápolása érdekében. — Nyomorúság, küzdelem volt a színész sorsa akkor is; de úgy hisszük, hogy ezen terheket könnyebbé, elviselhetőbbé tette a nemes öntudat, hogy

nemcsak művészi, de hazafias szolgálatot végez nemzetének.

Ma már az idők nagyon megváltoztak. — A közönség igénye túlságázott; izlése a sok idegen frivol termék hatása alatt részben megromlott; az élet általán költségesebbé lett; a színész önfentartása is megnehezült; a fejlettebb színpadi technikához szükséges kellékek, decorumok beszerzése többre kerül; s mert egy kisebb város színházlátogató közönsége a színigazgató költségvetését fedezni nem tudja; vagy mert az előadások meg nem felelő a közönség igényeinek, a színház nem látogatja: a színész, a színigazgató gúnyos, sokszor izléstelen couplét énekel — a világot jelentő deszkákról mondván ki rettenetes átkát — kormánya, közönségre, az egész világra.

Sokat vitáznak mostanában a vidéki színészet bajairól központi színész-egyesületben, hírlapokban. Fölmerült már az a óhaj is: vajha a vidéki színészet állami kezelés alá jutna. — Hiszen tervezetekben, óhajításokban, javaslatokban nem volna hiány. — Csak az a nehézség, hogy a fölmerült tervezetek a jelen körülmények között kivihetetlenek. — Mert biz az nagyon szép állapot volna, hogy az ország színi kerületekre osztva a belügyminiszterium által vezetették; a színészet megtisztítva minden oda nem illő elemtől, tisztán a művészi szép érdekét szolgálná. — Csakhogy ez még jó sokáig nem lesz egyéb: szép álmomál.

A vidéki színészet sokáig marad még kóbor színészetnek a jelenlegi directori szervezet alatt.

S pedig a színészet oly hatalmas factora lehet a nemzeti közművelődésnek, ellenőrzője az elfajulásra kész közérkölesöknek s e mellett a hazafias érzelmei ápolásának, hogy bizony-bizony nagy veszteség volna, ha fokozatosan alá süllyedne a megindult lejtőn.

Segíts magadon s az Isten is megsegít. — Mondja a példabeszéd.

Színész uraimék! Emelkedjenek hivatásuk magaslatára; tüzzék ki föladatjukat a valódi művészi szép szolgálatát; ne hanyagolják el a nemzeti érzelmei fejlesztését; vegyék tekintetbe

a közönség kívánalmait, de ne engedjék magukat vezetetni bizonyos félszeg áramlat által. — Szabják meg önök a közönség izlését, irányát.

A sikamlós operette-cultus, mely ma napság annyira túlhajtott, ártalmára van a vidéki magyar színészetnek, műizlésnek, közszellemnek.

A budapesti népszínház műsor darabjainak állandó regisztrálása vidéki kisebb városokban nem hozza, nem hozhatja be a reményelt nagy jövedelmet.

Az e fajta darabok illúziót keltő decoratiók, nagy színpad, jelmezek, stb. művészi énekesek, énekesnők, jó zenekar, fényes toilettek nélkül semmit sem érnek.

S hogy ezeket legalább részben megszerzhesse a vidéki színigazgató, pénzét, hitelét kell kockáztatnia.

Drága decoratiók, drágán fizetett szeszélyes operette primadonnák, kontár előadás, kicsiny színház, kevés bevétel: sem anyagi, sem erkölcsi haszon. — Hanem e helyett: lamentatio, deficit, bukás, pénz, hitel — néha még a becsület — tönkretétele: ez a túlhajtott operette-cultus eredménye.

Az intelligens közönség nagyobb része, mely a fővárosban, külföldi városokban élt vagy gyakran megfordult, miért nézze meg az illetén előadásokat, mikor e nemből különbet látott és lát; ha megnézi is, megnézi unalomüzből vagy szánalomból. — A populáris közönséget s az ifjuságot lehet más irányba vezérelni.

Lehet és kellene is. — A magyar társadalmi- és népeletet festő-, a történelmi- és hazafias szindarabok világába.

Az általánossá vált áramlattal egyszerre szakítani nem lehet, de izlelítőül nem ártana egyet-egyét előrántani azokból — a már ujdonság számba mehető — régi jó magyar termékekből.

Hova tűntek a vidéki színészet műsorából: Dobsa, Obernyik „IV-dik László“, „Brankovics“ színi hatást keltő történelmi darabjaikkal? Szigligeti, Tóth K. vigjátékai történelmi darabjai? Jókai „Szigetvár vértanui“, „Dózsa Gyön-

„Zalamegye“ tárcája.

Mert téged szeretlek.

Irtá: Naglné Karay Mariška.

Bizony nagy bolond volt az a Fényes Pali, mikor visszaküldte menyasszonyának, a gazdag építési vállalkozó leányának, Heimann Jozefinnek a jeggyűrűt. De hát miért is tette?

Igaz, hogy Heimann Jozefin nem volt az a nő, aki szépségével, kedvességével bilincselte volna le az embert, de hát gazdag volt, igen gazdag; Fényes Pali tudta azt jól, mikor eljegyezte és nem is volt köztük semmiféle regényes szerelem: csak amolyan érdekházasság lett volna, amilyen mai napság ezer és ezer köttetik.

De hát nem lett a házasságból semmi és ez természetesen némi izgalmat okozott a kis vidéki városkában, hol Pali aljegyzősködött a járásbírósnál, s két részre osztottak a vélemények. A szebbik nem természetesen Palinak adott igazat, — akik titokban irigyelték a csunya Jozefintől ezt a szép barna fiút, — míg Heimannék jó barátjai azt híresztelték, hogy a menyasszony küldte vissza a jeggyűrűt, mert Pali nem úgy viselte magát, mint egy gyöngéd völgyéhez illlett volna. Pali csak mosolygott, de volt benne annyi lovagiasság, hogy nem cátolta azt meg.

A kedélyek pedig végkép lecsillapodtak, midőn arról beszélt a fáma, hogy Jozefin nagy hirtelen jegyet váltott egy akkor tájban oda áthelyezett dragonyos főhadnaggyal.

No ezek nem nagyon szerethették egymást. Csak aki nem tudott oly könnyen belenyugodni a dologba, az a Pali szegény özvegy édes anyja volt. — Eleget csóválta a fejét szegény, sőt titokban könyvet is

ejtett, hogy szép reményei így füstbe mentek, mert hisz az ő vágyainak netovábbja lett volna ez a házasság.

Ő buzdította fiát, ő járt legjobban utána, hogy kedvenc terve megvalósuljon; hiszen fia boldogságát az által vélte elérhetőnek, ha egy gazdag, nagyon gazdag asszonyt szerez neki. Mert tapasztalásból tudta a szegény jó asszony, hogy a boldogsághoz a mai világban nem elég a szerelem; bár milyen határtalan is az, a próza élet, a gondok úgy elűzik, mintha soha nem is lett volna. De a pénz az megmarad. Azután milyen lenézett, észre nem vett semmi az a szegény ember és milyen irigyelt, hatalmas, ha gazdag. Hogy üdvözlik mindenfelől, mikor kényelmes hintójában hátra dölve végig robot az utcákon. Oh az a hintó!

Ez volt a jó asszony legnagyobb gyengesége; valóságos lázba jött, ha arra gondolt, hogy az ő fiának is lesz fogatja, hogy ő is kocsin fog majd a templomba járni, mint az a gögös, meggazdagodott bérlőné, aki annyiszor nézte le kicsinyelve, mikor régi, kopott ruhájában, hóna alatt a nagy kapesos imakönyvvel ő is a templomba igyekezett.

Es ime egyszerre az a bolondos fiú kapja magát és eldobja magától a szerencsét, a gazdag menyasszonyt, a fényes fogatot, mindent, mindent; a szegény anyának nem hagyva egyebet a keserű csalódásnál.

Nem csoda, ha titokban keserű könyveket hullatott, de nagyon szerette fiát és nem tett neki szemrehányást.

De hát miért is hozta az Isten hozzájuk Katinkát? Nem tudott még várni néhány hónapig szegény anyja a meghalással, legalább addig, míg az esküvő megtörtént volna, aztán már láthatta volna Pali, hogy milyen szép, milyen kedves egy teremts ez a Katinka. De nem, neki el kellett jönni hozzájuk, hogy ennek a Palinak elbolondítsa a fejét, hogy az ő szép reményeit tönkre tegye.

Mert a jó asszony meg volt győződve, hogy Katinka az oka mindennek és mégsem tudott rá haragudni. Mikor néhány hónappal ezelőtt azt írta, hogy édes anyja is meghalt és ő egyedül, árván áll a világon és kérte, hogy engedje meg, hogy hozzá menjen addig, míg valamiképp elbírja magát tartani, hogy ne engedte volna ezt meg a jó Fényesné, hiszen a szegény Istenben boldogult testvérhuga volt; irt neki rögtön, szívélyes, nyájas hangon hitva meg magához, megírta a nagy szerencsét, mely Pali által az egész családot érni fogja, s biztosította, hogy náluk gond nélkül, boldogan fog élni. Jut Heimannék gazdagságából egy kis morzsa neki is.

Es Katinka megérkezett. A néni és Pali kimentek elébe az állomásra és Pali alig ismerte meg unokahugát, egészen meglepte szépsége; hogyan, hát ez a karcsu, szende alak lenne az a kis Katinka, akinek ő a szerke, kócos haját annyiszor megrágnatta, mikor gyermekkorukban a játéknál összeveszték? Katinka azonnal megismerte nénjét, keblére borult és könyezve mondá: Kedves jó Zsuzsi néni, az Isten áldja, hogy magához fogadj a mindenkítől elhagyott szegény árvát!

— No ne sirj hát Katinkám — vigasztalja a jó asszony szeméit törölgetve — jó helyed lesz nálunk, anyádnál se lehetne jobb; a végtelen irtalmu Isten megengedte, hogy mi is jobb napokra virradjunk Pali szerencséje, gazdag házassága által. De hol vagy Pali? hát üdvözöld te is kedves vendégünket. Pali pedig nézte folyton, a lányka szelid, bánatos arcát, azokat a könyekben uszó mély kék szemeket és azt gondolta, milyen lehet akkor ez az arc, ha az öröm, a boldogság sugárzik szét rajta? Szinte kellemetlenül érintette anyjának elejtette szava leendő házasságáról s egy türelmetlen mozdulatot tett, aztán megszorítva a lányka kezét, jobbról, balról megsókolta arcát.

Katinka elpirult s lesütötte szeméit, olyan zavart lett, olyan különösen érezte magát; hisz őt még férfi

gye? Abonyi, Tóth E., Csepregi népszínművei? Rákosi, Bereczik, Csiki G. lassanként ezek is mind leszorulnak.

S velők eltűnik a vidéki közönség művelése; helyet ad az operette-cultusnak, melyet már csak egy hajszál választ el a zengerajóktól.

A túlhajtott operette-cultus sem művészi, sem erkölcsi tekintetben nem lehet jóhatású vidéki városokban; személyzete, decoratiója összehasonlíthatatlanul drágább a drámáénál; magának a színésznek az értéke — még önmaga előtt is kell, hogy veszítsen a folytonos pojiácskodással.

Bohózatokon, népszínműveken, életképeken épen olyan jól elmulat a közönség s egy-egy drámát is belehet illeszteni olykor-olykor.

Kiállítás, előadása aránytalanul kevesebbe kerül s épen azért anyagi hasznot többet hoz a színésznek. — Csak tíz évvel ezelőtt is még nem volt ilyen nyomoruságos a vidéki színész, pedig akkor csupán e fajta darabok után élt.

A színész egyéniségét értékesebbé, lelkiéletét nemesebbé teszi, a közönségre jó hatást gyakorol a valódi drámai műfajok cultiválása. — És ha a színész a művészi ízlés, a hazafias szellem fejlesztésének áll szolgálatában: joggal és önérzettel folyamodhatik megyék, városok, magának az államnak pénzbeli támogatásához; az erkölestelen irányu operette-cultus pártfogást, támogatást nem érdemel.

Kosztolicz Miksa volt alsó-bagodi lakos fűszer- és vegyes kereskedőnek — bemutatott okmányai alapján a város területén való letelepedési jog megadatott.

Horváth József bekeházi lakos azon kérelmével, hogy a zala-egerszegi határban levő szőlőjében lakhassék, elutasított s a lakhatási engedély részére nem adott meg.

A vasárut, iroda szerek, petroleum és gyertya szállítására vonatkozó árlejtsi jegyzőkönyv és a lakatánál készítenő kapunak árlejtsi utján történt kiadása, a városház kapuszíjének boltja alakítása és kiadása s a rendőrök ruházatainak árlejtsi utján történt kiadása tárgyában felvett jegyzőkönyvek előterjesztésén, jóváhagyólag tudomásul vétettek.

Kosztics János városi mérnök a város területére vonatkozó 1890 ik évi községi közmunka beosztást előterjesztvén, a bemutatott tervezetet a képviselőtestület elfogadta s egyuttal utasította a városi mérnököt, hogy a város utcáin mutatók vizösszegyűlésméi gödörök betöltéséről a legsürgősebben gondoskodjék s a „Telek utca“ csatornázási munkálatait minél sürgősebben keresztül vitesse.

Végül polgármester előterjeszté, hogy Hérits Tóth János nyilatkozatához mérten az általa a zala-egerszegi iskola céljaira tett kegyes alapítvány kamatai a zala-egerszegi községi iskolaszék határozatahoz képest már két év óta, úgy a jövőben is az elemi iskola szegénysorsú növendékeinek tandijára és tankönyveire fordított és fog a jövőben is fordítani. A képviselőtestület a polgármester előterjesztését tudomásul vette s egyuttal megbizta a városi tanácsot, hogy az alapító levelet mielőbb készítse el és aláírás végett az alapítónak küldje el.

Alispáni jelentés

a megyei törvényhatóság május 5-iki közgyűlésére.

(Folytatás)

A közbiztonság a lefolyt időszak alatt 2 rablógyilkossággal és 2 gyilkossággal lett megzavarva. Ugyanis Filák József galamboki lakos május 2-án a Garaboncz és Karos községek közötti utvonalon átlőtt mellet halva találtatott; — a tettesek kinyomozása eddig eredményre nem vezetett.

Múlt évi december hó 9-én özvegy Balassa Erzsébet kis-örshelyi lakos saját lakásán meggyilkoltatott és 30 frt készpénzre elraboltatott. — A tettesek Balassa Dávid, a meggyilkolt fia, és Eri Vendel ottani vincellér személyében letartóztatott s a bűnjelekkel együtt a tapolcai kir. járásbírósnak átadottak.

Folyó évi március hó 11-én Tólosi Katalin, egy igen feslett életű, récei születésű, gelszei lakosnő, Vörös-Baczkó pusztá közelében egy mezei kutban átlőtt nyakkal halva találtatott. — A gyilkosság elkövetői, dacára a legszigorúbb nyomozásnak, kideríthetők nem voltak.

Folyó évi március hó 28-án Bedők Vince pákai illetőségű, a csoknái csárdában szolgálatban volt 22 éves egyén, Páka község határában a Válicka patak iszapjában halva találtatott; azon körülményből, hogy a hullá kezei hátra vetve és összekötve, úgy a lábak is összekötve voltak, koponyáján pedig hátul kúterőszak okozta sérülések voltak észlelhetők, gyilkosság esete fenn s magán uton szerzett értesítés szerint a tettes ki is nyomonoztatott.

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy a vármegye egész területén a kisebb betörések lopások számos esetben fordultak elő, tettesei azonban legtöbb esetben kiderítve lettek; — sajnálattal kell végül bejelenteni az erkölcsiiséget teljes mértékben sántító homok-komáromi templom betörését, honnan 483 frt 20 kr. értékű különböző tárgyakat vittek el, tettesei azonban eddig kinyomozhatók nem voltak.

A lefolyt idő alatt a lólopások és sertéstolvajlások esetei kevés számmal fordultak elő.

A csendőri őrzéstartások alkalmával letartóztatva lett emberölésért 7, méhmagzat elhajtasért 2, rablás kísérletért 8, betörési lopásért 24, lopásért 113, lopás gyanujá-

ért 23, lopás kísérletért 5, orgazdaságért 6, gyujtogatás gyanujáért 8, igazolvány nélküli csavargásért 41, súlyos testi sértésért 23, gyermekgyilkosságért 4, sikkasztásért 1, bűnrészességért 1, dolmány csempészetért 1, rablógyilkosságért 2, csalásért 1, okirathamistásért 2, csend zavarásért 1, jogtalan elsajátításért 1, gyilkosság gyanujáért 2, más vagyona megrongálásért 1 egyén, továbbá 6 katona szökevény és 10 körözött egyén fogatott el s szolgálatot át az illetékes hatóságoknak.

A múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi március hó végeig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma összesen 175 volt, melynél az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfelelői jegyzőkönyvek szerint 105,008 frtot tett ki, ebből biztosítva volt 56,694 frtnyi érték, s így a biztosítatlanul szenvedett kár 48,314 frtra rug.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 13 esetben gondatlanság, 39 esetben gyujtogatás és 123 esetben kideríthetetlen volt.

A népoktatásügy állapotát, a lefolyt időszakra vonatkozólag, van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

Ezen időszakban tanköteles volt e vármegyében: 6—12 évesig 24,118 fiu, 25,064 leány; 13—15 évesig 8,746 fiu, 9,218 leány. — Tehát a tankötelességek összes száma 67,146, ezek közt 32,864 fiu, 34,282 leány.

A tankötelességek vallásuk szerint következő áttekintést nyújtják: római kath. 60,639, görög kath. 32, hely. hitv. 2069, ágostai hitv. 1438, izraelita hitv. 2968.

Nemzetiség szerint volt köztük: magyar 50846, német 739, vend 3416, horvát 12145.

A tankötelességek az utolsó 5 év alatt 5991-el szaporodtak. A tankötelességre vonatkozó adatok gyűjtése most is családi összeírás és az 1885. évi 7040. számú magas rendeletben foglaltakhoz képest anyakönyvi igazolás alapján volt eszközölendő.

Ezen tankötelességek közül iskolázott 54261.

Elemi iskolába járt	22018 fiu,	20956 leány.
Ismétlő	5428	4836
Felső népiskolába járt	77	111
Polgári iskolába	493	56
Közép	385	—
Összesen	28402 fiu,	25859 leány.

A tankötelességek számának szaporodásához képest az iskolázás általában kedvező arányt tüntet fel.

Az utolsó 5 év alatt az iskolázók létszáma következő fokozatot tüntet fel: 1883. tanévben 61155 tanköteles közül iskolázott 48187, 1886. tanévben 66272 tanköteles közül iskolázott 53254, 1888. tanévben 67146 tanköteles közül iskolázott 54261.

Az egyes csoportokat illetőleg kevésbé kielégítő a 13—15 éves leányok iskolázatása.

Általában az ismétlő iskolázás keresztülvitele, főleg az iskolailag csatlakozó községeknél, még mindig igen sok akadályba ütközik, részint mert az ismétlő iskola fontossága, s az étellel összefüggő gyakorlati hatása iránti érzék még nincs kellően meggyökerezve, részint mivel sok iskolaszék az ismétlő tankötelességek igazolatlan mulasztásaival nagyon is enyhén bánik el.

Kívánatos tehát, hogy az ismétlő iskolázás keresztülvitelének s ellenőrzésének szükségessége, az erre hivatott összes tényezők közreműködésével a köztudatba mindinkább átmenjen s az intensive fejlődő mindennapi oktatással kellő kölcsönhatásba hozassék.

Az iskolázók vallásuk szerint a következő arányokat tüntetik fel: római kath. 48578, görög kath. 9, hely. hitv. 1772, ágost. hitv. 1219, izraelita hitv. 2633. Nemzetiség szerint volt köztük: magyar 42085, német 703, vend 2776, horvát 8697.

A tanuláshoz szükséges könyvvel bírt 49824 nő vendék, nem bírt 4437.

Iskolamulasztások büntetéséből befolyt 242 frt 94 kr. Ezen összegből ráfordított: 1. Iskolai vagy népkönyvtára 28 frt. 2) Szegény tanulók segélyezésére 29 frt 50 kr. 3) Taneszközök beszerzésére 102 frt 04 kr. 4) Iskolai célokra tökéltetett 83 frt 40 kr.

Zalavármegye összes népoktatási intézeteinek száma a kereskedelmi és iparos tanonciskoláktól eltekintve 415.

nem esőkolta meg soha, talán ez kergette a vért arcába, vagy talán Pali szép férfias arca, vagy az a merészség, hogy őt, mint valami gyermeket, az első nap mindjárt megcsókolta? Hiszen joga volt hozzá, mért pirult miatta? csak egy ártatlan testvéri esők volt.

A kis földszintes ház egészen megélenkült, mióta Katinka megérkezett. Zsuzsi néni járt-kelt, sürgött forgott egész nap, szinte megfiatalodott. Jól esett lelkének, hogy végre kibeszélheti magát kedvére. Hogy el tudta dicsérni az a szegény jó asszony a fiát és hogy ragyogott az arca a büszkeségtől. Hogy ilyen jó, ilyen szép, ilyen okos ember nincs több a világon. De szereti is a menyasszonyt, rajong érte. Hány férfit kosarazott már ki az a gazdag leány, mert iszonyú gazdagok ám, és azt a temérdek vagyont mind az az egy leány fogja örökölni.

— Igaz, hogy Jozefin nem szép — folytató az öreg asszony — de hát Pali nem olyan ember, hogy a külsőért rajongana. Ő okos és tudja, hogy a szépség mulandó. Mit ér a csinos szép arc, ha nincs mit aprítani a tejbe, de bezzeg van Heimanéknál.

És ezt elmondta Zsuzsi néni százszor is, száz féleképen napjában és Katinka meghallgatta mindig türellemmel; a lány esendes és szomorú volt mindig, bizonyosan anyját sajnálja, gondolja a jó asszony.

Csak ha Pali melléült és nézte, hogy mit csinál, tért egy kis pir arcára, ilyenkor szíve oly hevesen dobogott, kezében remegett a munka, lehajtotta fejét, hogy el rejtse zavarát és még is érezte, hogy eláruja magát.

Pali gyengéd, figyelmes volt hozzá mindig, szeliden vigasztalta, ha szomorkodott, később mulattatta, majd hű kísérője lett s együtt jártak sétálni, együtt szedték az epret, a virágokat.

A jó Zsuzsi néni csak esővált a fejét, de nem szólt, mit is szólhatott volna? Szemrehányást tegyen

Katinkának? hisz azzal elűzte volna a szegény leányt a háztól, hiszen Pali volt a hibás, az járt a leány kedvében és már nem is igen takargatta, hogy neki Katinka tetszik.

Egy este végre nem állhatta meg szó nélkül, szemrehányást tett fiának, mikor jó későskén tértek haza az erdőből.

De édes fiam — mondá szeliden — semmikép sem illik az, amit te most csinálsz. Elhanyagolod menyasszonyodat és egész nap Katinka oldalán ülsz. Mit gondolsz, mire fog ez az ártatlannak látszó kedvtelened vezetni? Igaz, hogy Katinka unokahugod és mint hugoskádat szeretheted is, de nem fogsz-e oly reményeket kelteni férj szívébe, melyek csak szomoruságok fognak neki okozni, ha be nem teljesednek? És mit gondolsz, ha besugíják Jozefinnek, hogy te egész délután az erdőben jársz Katinkával ahelyett, hogy náluk töltenél el az időt, fog-e az neki tetszeni? Egy nő, aki szeret, nem fogja azt olyan ártatlan dolognak tekinteni, mint én, vagy te. Egy vőlegénynek, fiam, nem szabad még az unokahugára sem tekinteni. Nem félsz, hogy az az elkényeztetett leány megtudja a dolgot és vissza küldi a jeggyűrűt?

Pali dacosan vállat vont: hát bánom én?

Másnap, midőn Katinka elmerülve dolgozott kis asztalánál, s mélyen lehajolt munkájára, észre sem vette, hogy Pali belépett a nyitott ajtón és megállt mögötte.

A hóhéhr, gömbölyű nyak nézése kísértetbe hozta a férfit s hirtelen egy csókot nyomott rá.

A leány összeresztent.

— Ez nem volt szép tőled, — mondá.

— De nem haragszol érte?

A lány hallgatott egy ideig, végre halkán mondá:

— Igaza van Zsuzsi néni, nem járja az, amit te csinálsz.

Te vőlegény vagy — és hangja remegett — menyasszonyod van, aki — úgy mondják — szeret; és te még is: még is . . .

Itt elakadt s zavartan nézett munkájára és a férfi gonosz mosolylyal nézte rá.

— No hát én még is, még is milyen vagyok?

— Rossz! — mond hirtelen a leány.

— De ezt nem a szived mondja ugy-e? — kérdé a férfi lágyan s átkarolta a leányt, egy csókot nyomott ajkára. Vagy a szived is azt mondja, hogy én rossz ember vagyok? Katinka oly boldognak érezte magát, megremegett egész valójá, de aztán hirtelen eltolta magától a férfit.

— Eredj Pali! ne tréfálj így velem, mondtam, ez nem szép tőled. Rossz ember vagy, mért keseríted azokat, akik téged szeretnek?

— Téged?

— Nem, anyádat, — mond hirtelen a leány.

— Merre menjünk holnap sétálni? — kérdé a férfi hosszú szünet mulva, talán csak azért, hogy a nyomasztó csendet megszakítsa.

— Már régen akarok veled erről beszélni — kezdé a leány kissé remegő hangon — jó hát, hogy előhozta. Ne jöjj kérlek többé velem sehova, légy hozzám hű, idegen; ne gondold, hogy az nekem fájni fog, sokkal jobban fáj, ahogy most teszed.

A férfi csodálkozva nézett rá.

— Igen — folytató — ennek nem szabad tovább így maradni. Hallottam, mit mondtott tegnap édes anyád; én is azt mondom, igaza van. Légy jó fiu, ne keserítsd szegény anyádat, nem is tudod te, mennyire szeret ő téged.

— És ezt te mondd nekem Katinka?

— Igen én, mert azt akarom, hogy boldog légy. Rút hálátlanság lenne tőlem, ha csak egy pillanatra is

Jelleg szerint: a) állami 20, b) községi 76, felekezeti 319.

Fokozatra nézve: a) elemi iskola 404, b) felsőbb népiskola 5, c) polgári iskola 6.

A jelleg és fokozat viszonyaihoz képest: a) Az állami iskolák közül 18 elemi, 2 felsőbb népiskola. b) A községi iskolák közül 67 elemi, 3 felsőbb, 6 polgári iskola. c) A felekezeti iskolák közül 259 római katolikus, 21 helvét, 19 ágostai, 20 izraelita.

E vármegye népoktatás ügyének személyi és dologi fejlettségét, másrészt úgy a nagyméltóságú közoktatásügyi kormány, valamint az iskola fenntartó községek és hitközségek áldozatkészségét eléggé feltünteti egy pilantás Zalavármegye népoktatásának háztartására az utolsó tanévben.

Az iskolák összes bevétele (pénz és pénzértékben) 388547 frt. Ezen jövedelem származott:

- a) 972524 frt értékű ingatlan jövedelméből 48315 frt.
 - b) 35815 frt tőke kamataiból 1975 frt.
 - c) Tandíjból 88412 frt.
 - d) Állami segélyből 92428 frt.
 - e) Községi segélyből 89729 frt.
 - f) Egyházi segélyből 57740 frt.
 - g) Egyéb vegyes forrásokból 9948 frt.
- Az iskolák összes évi kiadása 388547 frt, és pedig:
- a) Rendes tanítók fizetése 241682 frt.
 - b) Segédtanítók fizetése 42954 frt.
 - c) Fűtés és tisztogatás stb. 27947 frt.
 - d) Taneszközökre 7164 frt.
 - e) Szegény tanulók segélyezésére 2453 frt.
 - f) Vásárlás, építkezés, tőkésítés 29816 frt.
 - g) Vegyes kiadás 36331 frt.

Helyben egy vagy több népiskola volt 342 községben. Valamely szomszéd községhez iskolázásra volt becsatolva 201 község.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak az iskolázatás nélküli községek állapotának megismerésére és rendezésére irányult messzeható intézkedéshez képest, erre vonatkozó rendelete folytán, Zalavármegye azon községeinek állapotáról, melyek földrajzi akadályok, közlekedési nehézségek, csekély létszám, nyomott anyagi helyzet, vagy más egyéb okokból éppen nem, vagy csak legszörnyősebb csatlakozásban iskoláznak, — ide értve a nemzeti és vidéki külön viszonyait és a még állami iskolákkal ellátandó csoportokat — a nagyméltóságú miniszteriumhoz részletes jelentést tétetett. Ugyanezen alkalommal a miniszter ur figyelme vármegyénk legnagyobb erőmegfeszítéssel iskolázó több apró községeinek viszonyaira is reá irányoztatott. Másrészt pedig egyes csoportok alkalmasabb iskolai összeköttetése céljából a közigazgatási bizottság ezen időszakban is több irányban intézkedett.

A tanítók összes száma 618. Állami iskolában működött 44, községi iskolában 186, felekezeti iskolában 388. Képesített 548, nem képesített 70. Rendes 527, segéd 91. Férfi 548, nő 70.

Sok gond fordított az ezen időszakban is arra, hogy a tanítói fizetéseknek törvényes minimumig emelése, a már ilyeneknek további javítása által, az előképzettség nélküli tanítók alkalmaztatása lehetőleg megakadályoztassék, a képzés nélküli tanítók pedig oklevelük megszerzésére rászoríttassanak.

Miután pedig az elemi iskolai tanítók fizetése az ország számos községi és felekezeti iskolájában, az 1868. évi XXXVIII. t.c. 142 § a) pontjában foglalt rendelkezés dacára, nem éri el a 300 frtnyi minimumot, ezen hiányok orvoslására szükséges eszközökről a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter ur gondoskodni kívánván, 1889. évi szeptember 4-én 38271. szám alatt kelt leiratában elrendelte mindazon iskolák kimutatását, melyek e részben a törvény követelményeinek meg nem felelnek, pontos feltüntetésével az illető tanítói állomással egybekötött fizetés pénzértékének.

Továbbá a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszterium a tanítói nyugdíjról szóló 1875. évi XXXII. t.c. módosítását elhatároozván, az ehhez szükséges tanulmányok és számítások foganatosítása céljából minden jellegű és fokozatú népoktatási intézetben működő tanítóknak, tanítónőkre, óvónőkre és óvókra, ezek nejeire, illetve gyermekeikre vonatkozó, újabbban a tanítói és

megfelelkezésem arról, mivel tartozom anyádnak. Én nem leszek az akadály — habár önkénytelenül is — mely anyád tervének útjába áll és inkább még ma elhagyom házatokat, hogy sem én miattam tedd tönkre anyád reményeit. Azt hiszem Pali, megértettél engem és nem fogsz tovább gyötörni, mert gyötörlem nekem az a játék, melyet te üszesz velem.

Katinka kisietett a szobából, nem várva be a férfi válaszát.

Néhány nap mult el, Pali kedvetlen, izgatott volt. A jó Zsuzsi néni el nem tudta képzelni, mi lelta az ő kedves fiát, Katinka pedig kerülte s nem volt alkalma vele beszélni.

Egyszer még is sikerült megszólítani.

— Katinka; — mondá komolyan — miért félsz tőlem, hogy úgy sietsz előlem?

— Nem tőled félek — mond a leány — csak attól, amit mondani akarsz.

— Ugy-e? dűnyögé a férfi — hát tudok én olyat is mondani, amitől te félsz?

— És megfogta mind a két kezét.

— Pali erressz el, kérlek!

— Nem addig, míg nem felelsz. Véget kell már egyszer szakítani ennek a komédiának, igazad van, nem szép, amit teszek . . .

— Hát erressz el!

— Mondd meg előbb: szeretsz-e?

— Ne tréfálj Pali, erressz el.

— Hát szeretsz-e?

— Illik is ilyet kérdezni egy vőlegénynek — mond pajkos mosolylyal — várj, majd megmondom Jozefinnek.

kántori járandóságok külön feltüntetésével pótoltt adatok felterjesztését elrendelte. Ezen adatok begyűjtettek és felterjesztettek.

A vármegye kisedóvó intézeteinek száma tizenegyet emelkedett. Ápolást nyer bennük 1070 gyermek 13 óvó gondozása mellett. Évi fenntartásuk 6411 frtba kerül. Az óvodák vagyona ingatlanban és alapítványban 58048 forintot ér.

A kisedóvódáról szóló törvényjavaslat végleges szerkesztése céljából, a nagyméltóságú közoktatásügyi miniszter ur 1889. évi szeptember hó 4-én 38269. szám alatt kelt rendeletével, a tényleg fenálló kisedóvodák és menedékházak összes viszonyainak kimutatását megtagyta.

A vármegye öt iparos tanonc iskolájában 696 tanonc nyer 27 tanító vezetésével oktatást. Fenntartásuk 4699 frtba került. Négy tanonc iskola munkakiállítás tartott a tanév végén.

Szervezés alatt van a csáktornyai új iparos tanonc iskola.

A vármegye két alsóbb fokú kereskedelmi iskolájában 95 növendék részesült 6 tanító vezetésével oktatásban.

A zalaegerszegi polgári fiú iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskolát a legutolsó tanévben immár 42 növendék látogatta; a műasztalos tanműhelyben pedig hat növendék nyert oktatást.

Szervezés alatt áll a nagykanizsai izraelita hitközség által fenntartandó középkereskedelmi iskola.

Iskolai takarékpénztár volt 12 iskolánál 457 be-tévevel s 1963 frt évi betéttel.

Az építkezési viszonyok miatt augusztus hóban megtartott tanképesítő vizsgálatok már csáktornyai tanítóképezdeknél új épületében folytak le.

A nagyméltóságú közoktatásügyi miniszterium arra való tekintetből, hogy az állami tanítóképezdek mellett létesített szőlőiskola főrendeltetése az lévén, hogy a képezdei növendékek az amerikai szőlőfajok művelését s általában a phylloxera ellen való védekezést gyakorlatilag annyira tanulják meg, hogy mint tanítók a népet arra is taníthassák — elrendelte, hogy a képezdei növendékek a szőlő körül végzendő minden munkát elejétől végéig nem csak végrehajtani lássák, hanem az erre rendelt tanterv tevékeny részvétele mellett maguk is a munkában gyakorlatilag részt vegyenek.

E célból a tavaszi és őszi időben a gazdasági és kertészeti gyakorlatok és elméleti tanulmányok mellett fenmaradó szabad időnek egy része a szőlőművelés gyakorlására fordítandó, melyből a növendékek az év végén éppen úgy elméleti és gyakorlati vizsgálat tételre kötelezendők és a gazdasági egyéb ismeretekkel együtt osztályozandók, mint a képezdeben tanított többi gyakorlati tárgyból. A tanév végén a szőlőtelepen végzett munkáról, a szőlőművelés tanítására fordított időről és a tanítással követett eljárás és tervről, végül a tanítás eredményéről részletes jelentés terjesztendő fel a miniszteriumhoz.

A csáktornyai állami tanítóképezde mellé emelendő tornacsarnok ügyében megkötött szerződések a nagyméltóságú miniszterium által már jóváhagyatván, a munkálat rövid idő múlva megkezdetik. Jelentékeny áldozatokat hozott a nagyméltóságú miniszterium ezen időszakban ugyan ezen intézetünk külső és belső felszerelésére.

Ezen időszakban is hét új iskolaház és tanítói lakás építettett; több község pedig előkészületeket tesz e nyáron végrehajtandó építkezésekhez.

Ugyanezen időszakban adatott át rendeltetésének a tizenkét tantermet s igazgatói lakást magában foglaló perlaki állami iskola új helyisége is.

(Vége köv.)

Szinészet.

Szombaton (26-án) „Rip van Winkle“ Planquette ismeretes szép regényes operettje került színpadra szép számu közönség előtt, közepes előadásban. — A szereplők nagyobb részére több szereptudás, az ének-, különösen a karok énekére még 1-2 próba bátran ráfért volna. — Legtöbb élvezhető Mátay (Rip-Rip) nyujtott;

— Ne tréfálj Katinka — mond a férfi komoran — nagyon is komolyan kérdelem tőled és igaz lelkedre mondd meg, szeretsz-e, vagy nem?

— Nem! mond a leány összeszedve minden erejét és bár határozottan akart hangzani, bizony nagyon reszketeg volt az a: nem.

A férfi elereszté kezeit és nem szólt semmit.

De a leány nem sietett el, maga sem tudta, mire várt még, talán megbánta, amit mondott?

— Ne haragudjál Pali — kezdé végre — de én nem mondhatok mást, nem szabad mást mondanom . . .

— Te jó leányka vagy Katinka, — mond a férfi minden harag nélkül — majd egyszer még megkérdem tőled, hogy szeretsz-e, meglátom akkor, mit fogsz mondani.

Másnap Pali közönyösen nyujtott át egy levelet anyjának s egykedvűen mondá:

— Nézd anyám, Jozefin fölbontá az eljegyzést s visszaküldte a jeggyűrűt.

A szegény Zsuzsi néni nem állhatta meg, hogy egy könyvet ne morzsoljon szét szemében, aztán hirtelen elhagyta a szobát, hogy kedvére kisírhassa magát.

— Miért tetted ezt Pali? — mond a leány szemrehányóan — ilyen nagy keserűséget okozni édes anyádnak?

Mert téged szeretlek — sutogá a férfi s keblére ölelte a leányt. Mit nekem a világ minden kincse, ha téged nem bírhatlak, hát mond el édes most: szeretsz-e?

— Oh hogy ezt kérdeni bírod!

első dalát tapssal, játékát többszöri kihívással jutalmazta a közönség. Hatást keltett a harmadik felvonás drámai részletében játékaival — mint összeesett aggastyán. Meg tapsolták nyílt színen. Azonban, ha az e fajta szerepek megjátszásában művészi a mbíto vezéreli: ajánljuk, hogy a tájdalom, a meglepetés érzelmeire ne mindig csak erősebb kitérőket, fülharsogató kiabálást használjon; mert az különösen ilyen hosszabb jelenetben fásasztó, egyhangu, untatóvá válik. Vidéki kisebb színpadon kétségtelenül sikerült volt szereplése; de hiányzott belőle az, a mit közönségesen plastikáinak szoktak nevezni a művészetekben. — Erdélyi Margit k. a. (Liszbet) játékában több kellemest nyujtott, mint énekében. Általán gyöngén volt disponálva — a két első felvonásban sehoggy sem sikerültek dalai; — a harmadikban, egy ízben, nyílt színen tapost kapott. A többi szereplők közül Moóry, Moóryné, Dunai, Hevesi — kiki a maga tehetsége és szerepe szerint mulattatta a közönséget.

Vasárnap (27-én) „Kisvárosi hírességek“ című francia bohóság került színpadra. — Azok a kisvárosi hírességek azonban a mi kis városunkban — szerencsére — még ismeretlen alakok. Nem ajánljuk, hogy másodsor is színpadra hozza a rendezőség. — Idegen léggör az reánk nézve. A párisi harmadrangu színházakban mulathatnak rajta, bennünket mulattatni, megnevettetni nem tud. Franciaiban, angolban, németben, magyarban vannak sokkal kedvesebb bohóságok, melyek közelebb állanak a mai életünkhöz. — Meseje a kisvárosi nagyzásból indul ki, mely általános itt is, ott is; de olyan alakban, mint e darabban van festve, hogy valakit azért tönjé-nezzünk, mert gyilkosnak hiszünk, azért legyen szor-el-münk tárgya s csak úgy, ha gyilkos — nálunk nem nyilvánul. — Eppen azért tanulságos sem lehet. — A szereplők? — Hát bizony alaposan rájuk nehezült az élet gondja. — Minden nap játszani nagy szerepeket, megfelelni az igényeknek; mulattatni, de nem mulatni: nehéz egy mesterség, nehezebb a favágásnál jóval. — Megtette mindenki a magáét, úgy, ahogy tudta. — Mátay volt a főszerep (Biogoneres); jó volt; kevesebb kézmozdulattal még jobb lehetett volna. Moóryné (Tringlot asszony) ügyesen játszta a komikai szerepkört — néha azonban a természetesség rovására. — Hevesi, Dunai, Moóry stb. szereplők élénken játszottak. — Minden esetre megérdemlik a közönség lelkes pártfogását.

Kedden (29-én) „Ideges nők“ francia vígjáték került színpadra; közönség közép számmal. A darab célzata korunk egyik betegsége: az idegességnek káros hatását feltüntetni, mint amely betegségben napjainkban nem csak a nők szenvednek, hanem sok tekintetben a férfiak is, sőt igen sokszor ezeknél nagyobb mérvben észlelhető, mint a nőknél. E francia vígjáték változatokban gazdag részleteivel mind végig lekötötte a hallgatóság figyelmét, amit az összhangzó előadás is elősegített. A szereplők mindegyike jól megálta helyét. Moóry (Chapelaux) helyes játékaival nem egyszer keltett hangos derültséget; Jecsenzky, mint Pontgribaud gróf, az ideges nő férjét sikerrel adta; Nagy Ida (Antonine) az ideges nőt egész természetben mutatta be; Nagy Irma (Szidonie) divatárusnő szerepében jól alakított; Moóryné (Elvira), mint anyós, Bessenyei (Chamoisel), mint após jól játszottak.

Szerdán (30-án) Moóry Sándor jutalomjátékául telt ház mellett „A fiam nagyon ostoba“ vígjátékot adták. Moóryt színpadra léptek rokonszenves tüntetésben részesítettek, nem úgy fogadták azonban magát a darabot, mely vastag kétértelműségével éppen nincs hivatva az erkölcs nemesítésére. A szereplők jó játékkal igyekeztek a darab sikerét biztosítani s a közönség érdeklődését a darab iránt megnyerni. Moóry (Wagner) szerepét helyes alakítással töltötte be dacára a kényes helyzeteknek, melyekbe az előadás folyamán jutott; hasonlóan szólhatunk Hevesyről, aki Brandes szerepében teljesen beleélte magát; Moóryné (Emma), Nagy Ida (Róza), Mátayné (Leonora), Mátay (Eigner), Bessenyei (Falkenstein) szerepüket jól betöltötték.

Csütörtökön (május 1-én) Kövesy Gyula és Kövesy Gyuláné ujonnan szerződött tagok fellépésével „A csizmadiák mint kisértek“ énekes népsziművet adták csekély számu közönség részvétele mellett. Kövesy (Miska) szerepében jól megálta helyét; Korcsok Vilma (Zsuzsi) jól játszott, kellemesen énekelt; Kövesyné (Erzse), Hevesy (Sas István), Mátay (Kallósi) szerepüket helyesen oldották meg.

Hétfőn és pénteken félárú zóna előadás volt; hétfőn Peleskei nótárius, pénteken A piros bugyellárist adták, mindkét este szép számu közönség volt jelen s mindkét előadás sikerült volt.

A rendezőség gondoskodhatnék, hogy az I. rendű zártkörű ülései ne legyenek oly nagyon rosszak s a színpadokon ne forduljon elő oly gyakran személyváltozás. Ki gyakorta megy színházba, reá jöhet a névcsere is, ki azonban ritkábban látogat el, azt, ha a színpad után akarja felismerni a szereplőket, sokszor félrevezeti a színpad.

Közgazdaság.

Felhívás a magyar gazdaközönséghez.

Orömünkre szolgál a gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy József főherceg ő csász. és királyi fensége védnöksége alatt álló szövetségünk méltó évi díj-bevétele az 1888-ik évi 525,348 frt 80 krral szemben 587,357 frt 97 krra emelkedett. — E számok tanuságot tesznek arról, hogy a jégbiztosítási szövetség eszméje örvendetesen terjed, s híveinek száma évről-évre fokozatosan szaporodik. — E haladás azonban még sokat nyer jelentőségében, ha tekintetbe vesszük, hogy a mult évben rossz volt a termés, s alacsonyok voltak a gabnárak. Azon reményünk tehát, melyet az elmúlt tavaszon a jégszövetség hódító képességébe vetettünk, jogosultnak bizonyult.

Szövetségünk a 20% kal leszállított díjtételeket 12 évben belül semmi szín alatt sem emelheti fel. Teljesen megóvja tehát azon eshetőségtől, — melynek minden

társaságnál ki vannak téve, — hogy t. i. veszteséges esztendő után a díjak felemeltesenek. — A szövetségi tagok kárpótlást nyernek oly jégkárokért is, melyek az évi részletes bevallás benyújtása előtt történtek. Ezen, egy társaság által sem nyújtott kedvezmény nagy jelentőségét legjobban igazolja azon számos korai jégkár, mely az évi bevallás benyújtása előtt történt és melyért a szövetség teljes kárpótlást nyújtott tagjainak. Kalászos növényeknél a beadott részletes bevallás május 28-ig tetszés szerint szabályozható. Ezen kívül a szövetség nyeresége a tagok kizárólagos tulajdonát képezi, s azok között — befizetett díjaik arányában — felosztatik. Veszteség azonban a tagokat nem érheti, mert szövetségünk alapítója, az „Első magyar általános biztosító társaság”, az esetleg mutatózó veszteséget sajátjából fedezi, s a károk pontos és teljes kifizetéséért korlátlan szavatosságot vállal. A károk felbecsülése pártatlanul teljesítetik.

A bizalmi férfiak intézménye immár a gyakorlatban is próbáltatott. A bizalmi férfiak megjelenése és igazságos működése mindenütt megnyugvást és megelégedést szült a károsultak között, s a legvitatásabb kárügyek is békésen fejeztettek be.

A szövetség azon tagjai, kik egyszersmind gazdasági egyleti tagok is, még külön díjengedélyben részesülnek. Miután pedig az ily biztosítások után az „Első magyar általános biztosító társaság” gal szerződési viszonyban álló gazdasági egyletek a szövetség részéről jutalékban részesülnek, a gazdák a szövetségbe való belépés által közvetlen hozzájárulnak az illető gazdasági egylet gyarapításához.

Ily előnyök mellett azt hisszük, hogy gazdaközösségünk azon része is, mely a szövetség eszméjével még nem barátkozott meg, idővel mindjobban fölismeri annak üdvös voltát, s végül nem fog habozni a szövetségbe való belépésével. Minél számosabban léünk be, minél nagyobb csoportot képezünk, annál nagyobb körben oszlanak meg szövetségünk kockázatai, s annál bizonyosabb lesz a nyereségre való kilátás. Ennek következménye lenne a már ma is jutányosan megszabott díjtelek további leszállítása.

A magyar gazdák legsajátabb érdekei parancsolólag követelik tehát, hogy szövetségünk köré csoportosuljanak, mely a fent jelzett előnyök mellett nemcsak teljes erkölcsi, hanem pénzügyi garanciákat is nyújt. Mert míg egyfelől önbiztosítási alapon van szervezve, addig másfelől az „Első magyar általános biztosító társaság”-ra támaszkodik, mely kizárólag hazai tőkén alapuló, lényegében és formában is tisztán magyar s mindenek felett megbízható intézmény.

Hazafiúi üdvözléssel:

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének felügyelő- és számvizsgáló bizottsága:

- Gróf Jankovich László elnök, valóságos belső titkos tanácsos, a somogy megyei gazdasági egylet elnöke.
Herceg Thurn-Taxis Egon, alelnök.
Melzer Gyula alelnök, Borsodmegyei alispánja és a borsodmegyei gazdasági egylet elnöke.
Anyos László, földbírtokos.
Bertha György, földbírtokos, a Vas megyei gazdasági egylet igazgatója.
Gróf Bethlen Pál, földbírtokos.
Bittó Béni, földbírtokos, a pozsony megyei gazdasági egylet alelnöke.
Ifj. Bleuer Lajos, földbírtokos.
Csáossy Ignác, földbírtokos, kir. tanácsos.
Id. Cséry Lajos, földbírtokos.
Forster Géza, földbírtokos, a komárom megyei gazdasági egylet alelnöke.
Herényi Gothárd Sándor, földbírtokos.
Báró Gerliczy Ferenc, földbírtokos.
Jászay Jenő, földbírtokos.
Jeszenszky Béla, földbírtokos.
Kalmár Endre, kegyesrendi főnök, kir. tanácsos.
Lippich Gusztáv, földbírtokos.
Márffy Emil, földbírtokos.
Ötömösi Magyar Imre, földbírtokos.
Molnár István, földbírtokos, Zemplén megye főispánja.
Manólovics Glisa, földbírtokos.
Muacevic Vaso, földbírtokos.
Gárdonyi Neumann Frigyes, földbírtokos, nagykereskedő.
Nádasy Kálmán, földbírtokos, kir. tanácsos, a baranyamegyei gazdasági egylet alelnöke.
Pálffy Ferenc, földbírtokos, kir. tanácsos és Szeged sz. kir. város polgármestere.
Bonyhádi Perczel József, földbírtokos.
Nyír-Bogáthi Pecher József, földbírtokos, a Felső-Tiszavidéki gazdasági egyesület alelnöke.
Dr. Pulszky Ágost, földbírtokos, egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, a Nógrádmegyei gazdasági egylet II. alelnöke.
Simon István, földbírtokos.
Skublics Jenő, földbírtokos.
Simay Ede, földbírtokos.
Scitovszky János, földbírtokos, Nógrádmegye alispánja, a nógrádmegyei gazdasági egylet I. alelnöke.
Szegedy György, földbírtokos, cs. és kir. kamarás, a vas megyei gazdasági egylet alelnöke.
Sillem Ottó, gróf Pejacevics Péter rumai és gróf Eltz vukovári urodalmának kormányzója.
Tolnay Lajos, földbírtokos, miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő.
Gróf Teleki József, földbírtokos, orsz. képviselő.
Vásárhelyi László, földbírtokos, az arad megyei gazdasági egyesület elnöke.
Verme Mihály, földbírtokos.
Verebi Vég, János, földbírtokos.
Viczmány Odón, földbírtokos, Zemplén megye főjegyzője, a zemplén megyei gazdasági egylet II. alelnöke.
Gróf Wenckheim Frigyes, földbírtokos.
Gróf Zichy Jenő, földbírtokos, valóságos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő.
Zeyk Gábor, földbírtokos.

Hivatalos rovat.

Zalavármegye tekintetes alispánjának 1889. évi november hó 7-én kelet 24272 n. 1889. számú rendeleténél fogva Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa ismételten közhírré teszi, hogy miután az eddigi lanyha hernyóirtás következtében a hernyók ez évben is töménytelen számban mutatkoznak, a gyümölcstermést erősen veszélyeztetik: felhívtnak a szőlő és gyümölcsös birtokosok, hogy a hernyót teljes erővel és erélyel irtásák, mert ellen esetben a város tanácsa ellenük a legszigorubbán fog eljárni.

Zala-Egerszeg, 1890. május 1-én.

Kovács Károly
polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Honvéd tisztjé kinevezés. A király április 26-án Schönbrunnban kelt elhatározásával a magyar honvédségben a lovasságnál bobdai Gyertyánffy Kálmánt őrnaggyá, Dorsányi Sándort II. osztályú századosná, dr. Kertész Jánost I. osztályú ezredorvossá nevezte ki.

Balaton halász társulat. A balaton-tavi érdekeltég Zalamegye alispánja, Csertán Károly ur meghívására április hó 26-án Keszthelyen összejött, hogy meghallgassa a földművelési m. kir. miniszternek Zalamegye alispánjához intézett rendeletét, melynek értelmében a Balaton- és mellékvizzeiben a halászat jövőben csak is társulati uton lesz gyakorolható. Az összegyűlékezés főcélja a m. rendelet tudomásul vétele után halászati társulattá való alakulás. Megjelentek a gyűlésen Zala, Somogy és Veszprém megyék hatósági küldöttjei, Landgraf János orsz. halászati felügyelő, az érdekelt felek részéről 26 birtokos, illetve azok képviselői. Az ülést Csertán Károly alispán nyitotta meg s vezette mindvégig, mint elnök. Landgraf János orsz. halászati felügyelő behatón és részletesen ismertette a tervezett balaton halász-társulat célját és azon eszközöket, amelyek ennek megvalósítására szolgálnak. Bemutatott egy általa készített üzem-és alapszabály tervezetet s annak alapelveit külön is elősorolta. Halász társulat alakítás azért is kívánatos és ajánlatos, mert különben az érdekelt balaton-birtokosság a szabad rendelkezési jogot feltéggel kényeszer-eszközök alkalmazásának tehetné ki magát. Erre elnök a következő kérdést tette fel: „Akar-e az érdekeltég halászati társulattá alakulni, igen, vagy nem?” minek eldöntésére névszerinti szavazást rendelt el. Igennel szavazott 18 birtokos 82,258 hold birtokkal, nemmel szavazott 8 birtokos 14,554 hold birtokkal, távol volt 6 birtokos 7542 hold birtokkal. Ezután elnök constatván a többséget, mely a törv. szerinti halászati társulattá alakulást óhajtja, tárgyalattak a társulati alap-és üzem szabályok. Ezek elfogadása után, „a balaton halász-társulat” elnökévé Széchenyi Imre gróf, alelnökévé Patheány Géza báró, igazgatóvá Stenel Károly, — választmányi tagokká: Zalamegye részéről Pap Sándor, Lénárd Ernő, Csígyó Pál és Nedeczky Ernő, Somogy megye részéről Bertalan Alajos, Bors Mihály, Körmeny Lajos, és Vásony Sándor, Veszprém megye részéről Vogronits A., Eszterházy Ferenc gróf, Tóth Ede és Tost Gyula választattak.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Özvegy Farkas Ferencné szül. Jófey Ida, Farkas Kornélia és férje dr. Szigethy Elemér a maguk, valamint az összes rokonság nevében is megtört szívvel tudatják a szerető férj, a gondos atya és ipának Farkas Ferenc urnak, káptalan urodalmi számtartónak folyó évi április hó 28-án esti 10 órakor, életének 49-ik s boldog házasságának 16-ik évében, hosszas szenvedés s a halálköz szentségének ajtás felvétele után tüntént gyászol elhunytát. Az Istenben boldogult feledhezen hamvai a róm. kath. egyház szertartása szerint folyó évi április hó 30-án délután 6 órakor fognak Veszprém, a felső városi sírkertben, örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig május 1-én reggeli fél 10 órakor fog a szent-ferenczrendiek templomában az egek Urának bemutatni. Veszprém, 1890. április hó 28-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Kinevezés. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Pataky Kálmánt az alsó-lendvai polgári iskola rendes tanítójává nevezte ki.

Köszönetnyilvánítás. A Zala-egerszegi kenyér-egyesület nevében legbálsabb köszönetemet fejezem ki mind az egyesület buzgó tagjainak, mind a nemesszü emberbarátoknak, akik kegyes adományukkal lehetővé tették, hogy a teli hónapokban 1400 darab kenyert sikerült 30 szűkölködő családnak kiszolgáltatni. — Legyen szabad egyuttal azon kérelmemnek is kifejezést adni, hogy a jövő től beálltával — mikor is az egyesület áldásos működését újból megkezdendi — hasonló, sőt fokozottabb támogatásban részesítendik egyesületünket úgy, hogy az magasztos feladatát még tágabb körben érvényesíthesse. Zala-Egerszeg, 1890. május 2-án Gráner Teréz az egyesület elnöke.

Beiktatási ünnepély. A nagy-kanizsai izr. hitközség elnökévé mult hó 24-én nagy többséggel gelsei Gutman Vilmos kir. tanácsos választotta. A beiktatási ünnepély április hó 27-én volt, mely alkalommal a rendkívüli közgyűlés egy számos tagból álló küldöttséget menesztett kebeléből az új elnökért. A küldöttséggel megérkezett elnököt nagy lelkesedéssel fogadták s a közgyűlés megbízásából dr. Schreyer Lajos lelkes szavakban üdvözölte az új elnököt, átadván neki az elnöki széket. Ezután Rapoch Gyula beszédben tolmácsolta az örömet, mely a hitközséget érte azért, hogy gelsei Gutman Vilmos nyerhette meg a hitközség elnökének. Ezután az új elnök mondott köszönetet a bizalomért, melyet megválasztása által irányában oly nyílvánítottak; igyekezni fog ezt a hitközség ügyeinek buzgó vezetése által kiérdemelni; rajta lesz, hogy okszerű gazdálkodás által a hitközség vagyoni jólétét előmozdítsa s főképp arra fog kiváló gondot fordítani, hogy a serdülő ifjúság a hitközség iskoláiban

hazafias szellemben neveltessek, hogy így egykor a hazának hasznos polgáiraivá váljanak.

Eljegyzés. Dr. Neusiedler Antal nagy kanizsai köz-és váltó ügyvéd április hó 23-án jegyezte el Rozgonyi Emília kisasszonyt Rozgonyi Lajos nagy-kanizsai polgári iskolai tanár kedves leányát.

Kinevezés a vármegyénél. A nagydíjazás folytán üresedésbe jött árvaszéki kiadói állásra főispán Oméltósága Hutter Ferencz I. osztályú irnokot, ennek helyébe Zaborzky Józsefet I. osztályú irnokká, továbbá Rosenbergy Zsigmondot II. osztályú irnokká és Simicska Jánost III. osztályú irnokká nevezte ki.

Jutalomjáték. Kedden, f. hó 6-án Mátray Kálmán jutalomjátékául „Czigány” került színre. Mátray Kálmánt, mint aki főképp népszínművekben oly szép sikerrel játszik, ajánljuk a közönség szíves figyelmébe és pártfogásába.

Hymen. Havassy József sümegi járásbírósi tisztviselő április hó 29-én vezette oltárhoz Huszák Anna kisasszonyt, Huszák Mátyás nyugalmazott állatorvosnak kedves leányát.

Védhímlőoltás. Dr. Graner Adolf városi orvos f. hó 3-án kezdi meg városunkban a védhímlőoltást és pedig hetenként kedden és szombaton délután 2 órától kezdve folytatólag 4 óráig a városháza tanácstermében. Tekintve a védhímlőoltásnak közegészségügyi szempontból nagy fontosságát, figyelmeztetjük a szülőket, hogy gyermeküket a kitűzött időben a városházához vinni el ne mulasztásák.

A zalavármegyei székhat kibővítésére vonatkozó építési munkák árlejtése f. hó 3-án tartatott meg. Vállalkoztak Hencz A. építés 10⁰/₁₀₀ felülfizetéssel, Morandini 14¹/₁₀ ⁰/₁₀₀, Velder 7¹/₂ ⁰/₁₀₀, Graner és Hagymásy 16¹/₁₆ ⁰/₁₀₀ árleengedéssel. A munkálatok Graner és Hagymásynak, mint legjutányosabban vállalkozóknak adattak ki.

Évzáró vizsgálat. A keszthelyi ipariskolában az 1889/90. isk. évet bezáró vizsgálatok április hó 27-én d. u. tartattak. A vizsgálaton jelen voltak az iparisiskolai felügyelő bizottság tagjai és az ipartestület küldöttjei, kik örömmel hallgatták az iparos tanulók elméleti feleleteit a hazai földrajz, történet, számtan, könyvtel stb. tantárgyakból s szemlélték az írásbeli és rajzkiállítását. Az igazgató beszédet intézett a tanulókhöz s az ipartestület adományából jutalmat osztott ki: Fasing Imre III. oszt. 2 frtot, Treffler J. III. oszt. 1 frtot, Antal István II. oszt. 1 frtot, Baksa István I. oszt. 1 frtot, Kovács János előkészítő oszt. 1 frt jutalmat nyertek.

Sümegehről értesítenek bennünket, hogy Balogh Árpád szinigazgató társulatával még ott marad s csak a második bérlét után fogja megkezdeni május hó közepén előadásait Szent-Gróton

Ismét az oláh cigányok. Az oláh cigányok garázdálkodásaira vonatkozólag újabban Náprádtáról megbízható kezekből veszünk a következő sorokat. „Tekintetes szerkesztő Ur! A nagy-lengyeliek panaszához méltán csatlakozhatik a mi sóhajunk is. Szabadíts meg Urán már egyszer bennünket a futó cigányok zsarolásaitól. Általános ismert tény, hogy a futó cigányok állandóan csakis erdős vidéken tanyáznak, de azilyen vidéknek azután valóságos phylloxeraja. A vendégszeretet eme kényeszeri gyakorlásának, az amugy is szegény talaj, és nyomorult állattenyésztéssel bíró Göcsej van leginkább kitéve. Gutorföld, Náprádfa, M. keta községeknak a futó cigányok állandó lakói, honnét ha rövid egy hétre más vidékre távoznak is, razzára csakhamar ismét visszatérnek. Fosztogatásuk módja különféle: 10—12-en indulnak egy csapatban, réá ütnek egy-egy göcsei kis községre, s ezt mindennap ismétlik. — Eleinte rimánkodás, majd keményebb capititatio, végre fenyegetéssel célt érnek. — Összel a tengeri és kolompér földeket mint sáskák lepik meg, s munkájuk közben legkevésbé sem engedik magukat az épen ott termett csösz áltai confundálni. Tengeriből jut még abrak is lovaiknak elég. Az ország gyűlés nem oly hevesen foglalkozik ezzel, mint a phylloxera ügygel. — A nemes vármegyén nem veszik tudomásul. Szolgabíró szemel huny. A lakosság e közöny láttára, elhagyatottsága tudatában, fásultan türi a csapást, mint a siberiai muszka a kancsuka ütéseket.”

Tűz volt f. hó 3-án reggel 7—8 óra között Ola külváros végén. A Kolbin-malom lakóháza égett le a melléképülettel együtt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Az olyan szer, mely naponként csak 3 krajcárba kerül, bizvást ajánlható. Budapest. Mivel én az ön Bradt Richard féle híres svájci labdacsait kitűző s jótékony határuk miatt továbbra is használni akarom: tisztelettel kérek még néhány csomaggyal belőlök, előre is fogadja köszönetem, ama biztosítás mellett, hogy én a svájci labdacokat (egy doboz ára 70 kr. a gyógyszerárakban) ezután is mindenkinek, tiszta meggyőződéssel a legmelegebben fogom ajánlani, hogy minél inkább terjedjenek. Tisztelettel Ebevfűtőre Oszkár napidíjas VII. k. Dobútea, 8. sz. Brand Richard gyógyszerész svájci labdacainak sokféle utánzata lévén forgalomban Magyarországon, ügyelni kell, hogy dobozokon megvan-e a védőjegy: egy fehér kereszt vörös mezőben s Brand Richard névalírása.

Vasuti menetrend. Szent-Ivánról N.-Kanizsa felé indul 5 óra 56 perckor reggel (vegyes vonat), 12 óra 1 perckor délután, 8 óra 55 perckor este, 2 óra 45 perckor éjjel. Szombathely felé indul 8 óra 28 perckor reggel, 3 óra 32 perckor délután, 1 óra 48 perckor éjjel.

A „Pesti Hírlap”, mely valamennyi magyar lapnál gazdagabb és változatosabb tartalommal, naponta 16 sűrűn nyomott oldal, vasárnapokon pedig 20—24 oldal jelenik meg, s az összes napilapok közül egyedül hoz kéthetenként sorsolási tudóstót és külön zenemlékletet, jutányos áránál fogva is (negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.) legjobban ajánlható mindenkinek. Mutatványszámokat egy levelező-lapon kifejezett óhajra bárkinék egész hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal (Budapest, Légrady testvérek, Nádor-utca 7. sz.), hová az előfizetési pénzek is küldendők.

Malom eladás.

Bak községben az Ukk—Zala-Egerszeg—Csáktornyai ujonan épült vasut mentén, a baki indóház közvetlen közelében, egész jó karban levő teljes felszereléssel ellátott jó forgalmu

gőzmalom 10 lóerejű gőzgéppel

minden órán szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést nyerhetni id. **Juhász Istvánnál** Zala-Egerszegen és Bak községben a helyszínén.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házszer meglepően gyors gyógyulást szerzett. „A Betegbarát” című kis iratban még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadó-intézete Lipcseben ingyen megküldi.

A mintegy huszezer raktárból elarusított és mindenütt a rovarok ellen legjobb irtószernek ismert

ismét olcsóbb lett.

A valódi palackok **J. ZACHERL** névvel vannak ellátva és 15 krtól 30 kr., 50 kr., 1 firtba kerülnek.

Ezen kitűnő szer a legnagyobb erő és gyorsasággal öl meg minden alkalmatlan férget a lakásokban, konyhákban, vendéglőkben, butorokban és ruhában, valamint sikerrel használható istállóknak, úgy üvegházakban és kertekben. Amit értéktelen papírban árulnak, az soha sem a „Zacherl-féle különlegesség”.

KAPHATÓK:

Zala-Egerszegen:	Keszthelyen:
Kaszter Sándor,	Wünsch Ferencz,
özv. Hubinsky A-né,	Oszmann Pál,
özv. Unger Domokosné,	Schleifer A.
Weisz Jónás unokaöccs.	Körmenyben:
Alsó-Lendván:	Grünbaum Albert,
Fuss Ferdinánd,	Rácz János.
Jánosházán:	Sümegyen:
Spitzer Samu,	Dornay Kajetan.
Kohn Jakab.	Tapo czán:
	Flieg József,
	Eihenschütz Adolf
	kereskedéseiben.

3511/1889. sz.

Árverési hirdetmény.

A sümegi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstar képv. **Árvay Lajos** t. főügyész végrehajthatónak Kis Illés férj. Horváth Istvánné bakónaki lakós végrehajtást szenvedő elleni 16 frt 61 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sümegi kir. járásbíróság területén levő, Csáford község határában fekvő, a csáfordi 334. számú tjkvben 1101. hrsz. alatt végrehajtást szenvedett tulajdonul felvett ingatlanra 842 firtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árve rest elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi május hó 23-ik napjának d. e. 9 órakor Csáfordon a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 84 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kije lelt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sümegen, 1890. évi február hó 7-ik napján.

A kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóság.
Rutich
kir. aljbró.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy

szabó üzletemet,

mely eddig a Kéner-féle házban volt, ugyancsak a Körmenyi utcába, a Fő térhez közelebb, Fürst Benedek úr házába (Deutsch úr bórkereskedésével szemben) helyeztem át.

Midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására hozom, egyszersmind megemlítem, hogy

a tavaszi és nyári idényre a legesinosabb és legdivatosabb kelme-mintákkal rendelkezem, melyeknek szíves megtekintésére a t. közönséget tisztelettel meghívom.

Mindenemű öltözetet, valamint egyenruhákat is, a legrövidebb idő alatt csinosan és tartósan készítek a legújabb divat szerint.

Üzletem b. figyelmökbe és pártfogásukba ajánlva, maradok

Zala-Egerszegen, 1890. május hó.

Kiváló tisztelettel

Pintér Gergely

férfi szabó.

Anyabirkák kerestetnek.

Megvételre keresek száz darab fiatal, nagy testű, tenyészképes anyabirkát.

A cím megtudható a kiadó-hivatalban

Megérkezett!

A borszéki savanyúvíz,

az ásványvizek királya, megérkezett.

Kapható Zala-Egerszegen, az itteni főraktárban, Fenyvesi Miksa kereskedésében.

Radeini savanyúvíz.

Legdúsabb natron-lithion tartalmú savanyúvíz.

Kipróbált gyógyszer húgysavas betegségekben (köszvény-, húgykőbetegségben), továbbá minden gyomor-, vese-, hólyagbetegségben, aranyér- és sárgaságban.

Dr. Garrod, Biswanger, Cantani, Ure kísérletei bebizonyították, hogy a szénsavas lithion legnagyobb oldósága a húgysavas lerakódásoknál, minél fogva a radeini savanyúvízzel a legsikeresebb gyogyeredményt érték el.

Radein

Raktár: Zala-Egerszegen Fenyvesi Miksa kereskedésénél.

A radeini gyogyemű savanyúvíz és vastüredők, fő hatással vannak a köszvény, húgykőbetegségekben, vérszegénység esetén, női betegségekben és elgyengült állapotban stb.

A legjutányosabb árak.

A gyogyfürdőre és a savanyúvízre vonatkozó prospektust ingyen küld a

a fürdőigazgatóság Radein. (Stájer).

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, felkötött szénsavtartalma kiváló hatásúknak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvjaa a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatásól, elleben a felkötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrézékbe való gyors és biztos felvételé eszközi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a szabadszénsavtartalom an erősebb ásványvizek, mint a **selter-gleichenbergi** **tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a látogatottabb **Görbersdorft** ban a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyes Budapest: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Bartás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a léggző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

prászervatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Trieszt-, Fiume- és hazánkban a **KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKÜTY L.**

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.